

NAJAARSNOTA 2018

Inhoud

Inleiding	3
Stand van zaken financiën per programma	4
Programma: 0 Algemeen bestuur	4
Programma: 1 Openbare orde en veiligheid	6
Programma: 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	6
Programma: 3 Economische zaken	7
Programma: 4 Onderwijs	8
Programma: 5 Cultuur en recreatie	9
Programma: 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	11
Programma: 7 Volksgezondheid en milieu	13
Programma: 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	14
Programma: 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	15
Kostenplaatsen	16
Voorgestelde mutaties investeringskredieten en reserves	17

Inleiding

Op grond van de financiële verordening informeert het college de raad twee keer tussentijds over de stand van zaken met betrekking tot de begroting: vóór de zomervakantie door middel van een voorjaarsnota en in de raad van december door middel van de najaarsnota.

Het betreft de laatste najaarsnota van uw gemeente. Getracht is om met behulp van de budgethouders binnen de gemeente enig zicht te krijgen op de stand van de begroting 2018 van de gemeente. In bijgaande rapportage treft u het resultaat aan, wat leidt tot de opgestelde begrotingswijziging voor 2018.

Alleen waar sprake is van een financiële afwijking, is dit per programma gerangschikt en toegelicht.

De najaarsnota 2018 geeft een nadelig saldo aan van € 307.023. Van dit nadelig saldo kan € 57.000 aangemerkt worden als structurele aanpassingen en € 250.023 incidentele aanpassingen.

In hoofdstuk 1 wordt per programma een toelichting op de mutaties gegeven.

Voorgesteld wordt om het saldo van deze najaarsnota ad € 307.023 te verrekenen met algemene reserve.

Het in de najaarsnota gebruikelijke “overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, de reserves en voorzieningen” is achterwege gelaten, daar deze in grote lijnen overeenkomt met het in de jaarrekening 2017 opgenomen overzicht.

Stand van zaken financiën per programma

Programma: 0 Algemeen bestuur

Op het programma Algemeen bestuur stellen we een verhoging van de lasten voor van € 133.000, waarvan € 30.000 structureel en een structurele verhoging van de baten van € 30.000. Per saldo een lastenverzwaring van € 133.000. Deze mutaties worden hieronder weergegeven en toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten
Overhead: salaris- en overige personeelskosten binnendienst/Fiscaal advies	11.000			
Overhead: salaris- en overige personeelskosten binnendienst/Bijdragen en contributies			30.000	
Overhead: salaris- en overige personeelskosten binnendienst/Accountantscontrole	10.000			
Overhead: huisvesting binnendienst/kantoorruimtes	30.000			
Overhead: huisvesting buitendienst/Huuropbrengsten		30.000		
Overhead: automatisering/Onderhoud programma's-apparatuur	30.000			
Overhead: automatisering/Kosten informatiebeveiliging	30.000			
Voorlichting - algemeen/Onderh. programma's/apparatuur automatisering	3.500			
Representatie/Overige personeelskosten	10.000			
Internationale contacten/Jumelages	4.500			
Rekenkamerfunctie	1.500			
Uitvoering bijzondere wetten	2.500			
TOTAAL	133.000	30.000	30.000	

Toelichting op de afwijkingen

Omschrijving	Toelichting
Overhead: salaris- en overige personeelskosten binnendienst/Fiscaal advies	Betreft budget voor ingehuurd expertise op het vlak van VpB plicht en BTW inzake scholen
Overhead: salaris- en overige personeelskosten binnendienst/ Bijdragen en contributies	Omdat projecten voor gemeenten onder regie van de VNG niet meer via het gemeentefonds gefinancierd mogen worden is de uitname weer toegevoegd aan het gemeentefonds en worden de projectkosten rechtstreeks aan de gemeenten in rekening gebracht. Bij deze correctie is verzuimd de ledenbijdrage aan de VNG in de begroting op te nemen.
Overhead: salaris- en overige personeelskosten/binnendienst/ Accountantscontrole	De bijraming is noodzakelijk, daar de laatste nota's van de controlekosten betreffende de jaarrekening 2017 niet meer in de jaarrekening verwerkt kon worden en verantwoord zijn in 2018.
Overhead: huisvesting binnendienst/kantoorruimtes	In verband met de sloop van de kantoorruimte aan de Vliet 6, in gebruik bij het team Sociale Dienst zal de kantoorunit aan de Schoolstraat 3 passend gemaakt moeten worden. De kosten van de aanpassing zijn begroot op 30.000.
Overhead: huisvesting buitendienst/Huuropbrengsten	Huuropbrengsten verhuur Kazerne en Lijnbaan 1 zijn niet structureel geraamd. Het gaat bij de Lijnbaan 1 om incidentele verhuur. Jaarlijks wordt bekeken of de verhuur wordt voortgezet.
Overhead: automatisering/Onderhoud programma's-apparatuur	Kosten implementatie zaaksysteem "Join". Afgesproken is dat dit wordt gedekt uit de claim op de Algemene Reserve "realisatie midoffice en KCC" .
Overhead: automatisering/Kosten informatiebeveiliging	Kosten informatiebeveiliging vallen door externe inhuur hoger uit dan begroot.
Onderh. programma's/apparatuur automatisering	Betreft incidentele meerkosten voor het raadsinformatiesysteem
Representatie/Overige personeelskosten	Betreft aanvullend budget in verband met rechtspositionele verplichtingen tot en met 2018 voortvloeiend uit afscheid van medewerkers.
Representatie/Jumelage	In verband met de afbouw van onze jumelage met Zbaszynek en het Amt Peitz is eenmalig aanvullend budget nodig voor afwikkeling van onze representatieve verplichtingen.
Rekenkamerfunctie	De totale kosten zijn iets hoger uitgevallen dan verwacht. In 2018 hebben de volgende rekenkameronderzoeken plaatsgevonden: Eigen bijdrage huishoudelijke hulp Werkplein Ability
Uitvoering bijzondere wetten	In de maanden mei en augustus zijn fors meer dieren opgevangen dan gebruikelijk.

Programma: 1 Openbare orde en veiligheid

Het programma Openbare orde en veiligheid wordt een aanpassing van € 15.000 voorgesteld. Deze mutatie wordt hieronder weergegeven en toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten
Regionale taken brandweer/Bijdrage Gemeenschappelijke Regelingen	15.000			
TOTAAL	15.000	-	-	-

Toelichting op de afwijkingen

Omschrijving	Toelichting
Regionale taken brandweer/Bijdrage Gemeenschappelijke Regelingen	De bijraming is een gevolg van een hogere bijdrage van de veiligheidsregio voor 2018 en een herijking van de bijdrage voor 2017

Programma: 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Het programma Openbare orde en veiligheid wordt een aanpassing van € 5.000 (hogere lasten) voorgesteld. Deze mutatie wordt hieronder weergegeven en toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten
Openbare verlichting/Energiekosten	5.000			
TOTAAL	5.000	-	-	-

Toelichting op de afwijkingen

Omschrijving	Toelichting
Openbare verlichting/Energiekosten	Onlangs is gebleken dat in 2017 niet alle kosten voor energie op het gebied van openbare verlichting in rekening zijn gebracht. Dit wordt nu gecorrigeerd en dus komen er extra kosten ten laste van het budget van 2018.

Programma: 3 Economische zaken

Naar verwachting vereist het budget van het programma Economische zaken per saldo een aanpassing van € 7.500 (hogere lasten). De mutaties worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten
Economische zaken inclusief promotie en acquisitie/Huren		73.000		
Kapitaal overdracht overige instellingen en particulieren	73.000			
Economische promotie/ Promotie activiteiten- Koopstromenonderzoek	7.500			
TOTAAL	80.500	73.000	-	-

Toelichting op de afwijkingen

Omschrijving	Toelichting
Economische zaken inclusief promotie en acquisitie/Huren	Huuroverschot voor De Vlijt 10 reserveren voor verplaatsingsvergoeding winkels naar de nieuwbouw.
Economische promotie/ Promotie activiteiten- Koopstromenonderzoek	Voor een vervolg op het eerdere koopstromenonderzoek is aanvullend budget nodig als co -financiering op de provinciale bijdrage. In deze fase gaat het om een drietal vervolgbijeenkomsten met ondernemers, vastgoedeigenaren en andere betrokkenen.

Programma: 4 Onderwijs

Op het programma Onderwijs stellen wij (per saldo) een incidentele verhoging van de lasten voor van € 27.400, waarvan € 23.600 structureel. De mutaties worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in €	Mutatie in €	Mutatie in €	Mutatie in €
	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten
Gymnastiekonderwijs/Personeel van derden			3.600	
Overige voorzieningen onderwijs/Overige kosten	2.500			
Overige voorzieningen onderwijs/Subsidies en contributies	1.300			
Leerlingenvervoer/Leerlingenvervoer			20.000	
TOTAAL	3.800	-	23.600	-

Toelichting op de afwijkingen

Omschrijving	Toelichting
Gymnastiekonderwijs/Personeel van derden	Kosten van schoonmaak gymnastieklokalen zijn in de primitieve begroting niet geraamd
Overige voorzieningen onderwijs/Overige kosten	In verband met het aardbevingsbestendig maken van de Groenlandschool moest er vervoer geregeld worden naar het dichtstbijzijnde gymlokaal.
Overige voorzieningen onderwijs/Subsidies en contributies	De bijdrage aan het studiefonds voor het cursusjaar 2017/2018 is verantwoord in 2018.
Leerlingenvervoer/Leerlingenvervoer	Er zijn meer leerlingen die gebruik maken van het leerlingenvervoer dan in voorgaande schooljaren. Een trend, die zich naar verwachting de komende jaren voortzet.

Programma: 5 Cultuur en recreatie

Op het programma Cultuur en recreatie stellen wij (per saldo) een verlaging van de lasten voor van € 102.396. Onderdeel van deze verlaging is een verschuiving van de lasten voor het maatschappelijk werk van programma 5 naar programma 6 “Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening” Wanneer hier geen rekening mee wordt gehouden hebben we te maken met een lastenverzwaring € 40.000, waarvan € 400 structureel.

De mutaties worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten
Mauritshal Zuidwolde/Personeel van derden			3.700	
Openbare bibliotheek Bedum/Subsidies en contributies			2.700	
Stichting Muziekschool Bedum/Subsidies en contributies				3.000
Stichting Welzijn Bedum/Rekeningen van derden- dorps coördinator				3.000
Stichting Welzijn Bedum/Subsidies en contributies				142.796
Sportzaken - algemeen/Kosten combinatiefunctie		8.200		
Sportveldencomplex Bedum/Graszaad	2.200			
Plantsoenen, parken en ov. openb. Groen/Werken door derden	20.000			
Plantsoenen, parken en ov. openb. Groen/Beplanting	8.000			
Plantsoenen, parken en ov. openb. Groen/Onderhoud bomen	12.000			
Begravingen en onderhoud begraafplaatsen/Machinaal delven	6.000			
TOTAAL	48.200	8.200	6.400	148.796

Toelichting op de afwijkingen

Omschrijving	Toelichting
Mauritshal Zuidwolde/Personeel van derden	Kosten van schoonmaak gymnastieklokalen zijn in de primitieve begroting niet geraamd
Openbare bibliotheek Bedum/Subsidies en contributies	Door het platform bibliotheekwerk is een procesbegeleider ingehuurd om het opzetten van de Dienstencatalogus, een nieuwe subsidiesystematiek, te begeleiden.
Stichting Muziekschool Bedum/Subsidies en contributies	In verband met nieuwe subsidieafspraken met de nieuwe school kan deze post met 3.000 worden verlaagd.
Stichting Welzijn Bedum/Rekeningen van derden-dorps coördinator	Correctie van het werkbudget betreffende de dorps coördinator maakte deel uit van het programma Cultuur en recreatie. De werkzaamheden maken voor het overgrote deel uit van het programma Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening.
Stichting Welzijn Bedum/Subsidies en contributies	Met ingang van 2018 maken de activiteiten voor het Algemeen Maatschappelijk Werk deel uit van Programma 6 Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening. Begrotingstechnisch was het budget nog geraamd bij programma 5 Cultuur en Recreatie. Met deze mutatie wordt de overheveling ook financieel geëffectueerd.
Sportzaken - algemeen/Kosten combinatiefunctie	De kosten voor de combinatiefunctie voor het gymnastiekonderwijs vallen lager uit, dan verwacht.
Sportveldencomplex Bedum/Graszaad	Vanwege extra renovatie velden in Bedum en Noordwolde extra kosten gemaakt voor inkoop graszaad.
Plantsoenen, parken en ov. openb. Groen/Werken door derden	Kosten voor extra inhuur zijn ontstaan door: <ul style="list-style-type: none"> • Klachten over de onderhoudstoestand op begraafplaatsen. • De lang durende onduidelijkheid over het aantal mee te nemen verlofuren naar de nieuwe gemeente "Het Hogeland". Medewerkers hebben met het oog hierop verlof stuwmeren weggewerkt.
Plantsoenen, parken en ov. openb. Groen/Beplanting	Vanwege het droge seizoen was het noodzakelijk om nieuwe aanplant vaker van water te voorzien.
Plantsoenen, parken en ov. openb. Groen/Onderhoud bomen	Er zijn extra uitgaven gemaakt voor het verwijderen van essen in verband met de essentaksterfte.
Begravingen en onderhoud begraafplaatsen/Machinaal delven	Als gevolg van een overname van het bedrijf, dat voor de gemeente de grafdelvingen doet, zijn de delvingen vanaf augustus tot en met december 2017 in 2018 in rekening gebracht en heeft er toe geleid, dat het geraamde budget niet toereikend is.

Programma: 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Op het programma Onderwijs stellen wij (per saldo) een incidentele verhoging van de lasten voor van € 151.796, waarvan € 145.796 structureel. Onderdeel van deze verhoging is een verschuiving van de lasten voor het maatschappelijk werk van programma 5 “Cultuur en recreatie” naar programma 6 Wanneer hier geen rekening mee wordt gehouden hebben we te maken met een lastenverzwaring van € 9.000, waarvan € 3.000 structureel.

De mutaties worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in €	Mutatie in €	Mutatie in €	Mutatie in €
	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten
Algemeen maatschappelijk werk/Subsidies en contributies			142.796	
Algemene voorzieningen participatie/Overige kosten	5.000			
Algemene voorzieningen participatie/Inkomensoverdrachten- overige instellingen		5.000		
Algemene voorzieningen participatie/Rekeningen van derden-dorpscoördinator			3.000	
Algemene voorzieningen participatie/Subsidies en contributies	6.000			
TOTAAL	11.000	5.000	145.796	-

Toelichting op de afwijkingen

Omschrijving	Toelichting
Algemeen maatschappelijk werk/Subsidies en contributies	Met ingang van 2018 maken de activiteiten voor het Algemeen Maatschappelijk Werk deel uit van Programma 6 Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening. Begrotingstechnisch was het budget nog geraamd bij programma 5 Cultuur en Recreatie. Met deze mutatie wordt de overheveling ook financieel geëffectueerd.
Algemene voorzieningen participatie/Overige kosten	Aan de gemeente is een schenking van € 5.000 door Friesland Campina toegezegd om te besteden binnen het sociaal domein. Hiervoor is een projectplan samengesteld om een impuls te geven aan de brandveiligheid van woningen van inwoners, die minder zelfredzaam zijn. Hierbij gaat het om ongeveer 50 adressen.
Algemene voorzieningen participatie/Rekeningen van derden-dorpscoördinator	Correctie van het werkbudget betreffende de dorps coördinator maakte deel uit van het programma Cultuur en recreatie. De werkzaamheden maken voor het overgrote deel uit van het programma Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening.
Algemene voorzieningen participatie/Subsidies en contributies	Daar er steeds meer een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners, waaronder de zorg en participatie, vraagt de werkgroep Dorpsondersteuner Onderdendam om een bijdrage van de gemeente voor het uitvoeren van een pilot van een jaar, waarbij een dorpsondersteuner in Onderdendam wordt ingezet. In september 2018 is uw raad geïnformeerd over de pilot. Het college heeft besloten hiervoor € 6.000 uit te trekken.

Programma: 7 Volksgezondheid en milieu

Naar verwachting vereist het budget van het programma Volksgezondheid en milieu per saldo geen aanpassing. De mutaties worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten
Ophalen en afvoeren van huishoudelijk afval/Ontvangsten Zwefafvalplan		45.000		
Gemeentelijke interne milieuzorg/Overige kosten	30.000			
Ophalen en afvoeren van huishoudelijk afval/storting restant in de voorziening afvalstoffenheffing	15.000			
Ophalen en afvoeren van huishoudelijk afval/Ontvangsten afvalfonds		130000		
Ophalen en afvoeren van huishoudelijk afval/ storting in de voorziening afvalstoffenheffing	130.000			
Rioolheffing/Belasting op inkomen gezinnen		20.000		
Rioolheffing/Mutaties voorzieningen	20.000			
TOTAAL	195.000	195.000	-	-

Toelichting op de afwijkingen

Omschrijving	Toelichting
Gemeentelijke interne milieuzorg/Overige kosten	<p>Voor het door “Nedvang/Nederland Schoon” goedgekeurde zwerfafvalplan (ZAP) van de gemeente wordt een bijdrage verstrekt van afgerond € 45.000. Op basis van het plan zullen de volgende uitgaven worden gedaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanschaf materialen • Bewustwording programma's • Supporters (incl. werving) <p>Daarnaast zal er een investering worden gedaan in een Elektrische Bedrijfsvoertuig tot een totaal van € 29.000. Hiervan bedragen de kapitaallasten (afschrijving en rente 10 jaar) voor 2019 € 3.625.</p> <p>Het ZAP maakt deel uit van de gemeentelijke interne milieuzorg. Deze lasten en baten worden meegenomen bij de tariefberekening van de afvalstoffenheffing, zodat er geen beïnvloeding is van het rekeningsaldo.</p> <p>In een apart raadsvoorstel wordt u geïnformeerd over het ZAP.</p>

Ophalen en afvoeren van huishoudelijk afval/Ontvangsten Afvalfonds	<p>Jaarlijks ontvangt de gemeente een vergoeding van gescheiden ingezamelde, gerecyclede en vermarkte hoeveelheden verpakkingsafval. Deze vergoeding wordt ontvangen (via de Stichting Afvalfonds Verpakkingen) op grond van de deelnemersovereenkomst met Nedvang. De hoogte van de vergoeding is afhankelijk van de ontwikkelingen binnen de afvalmarkt en laat per jaar nogal grote fluctuaties zien. Dit is de reden, waarom met deze vergoeding geen rekening wordt gehouden in de begroting.</p> <p>De vergoeding speelt een rol bij de bepaling van de toekomstige afvalstoffentarieven en heeft geen invloed op het begrotingsresultaat.</p>
Rioolheffing/Belasting op inkomen gezinnen	<p>De opbrengsten uit de rioolheffing zijn hoger dan geraamd. Dit is een gevolg van de grotere toename van het aantal rioolaansluitingen dan verwacht.</p> <p>Omdat de rioolexploitatie een sluitende exploitatie moet zijn, wordt deze meeropbrengst toegevoegd aan de voorziening riolering.</p>

Programma: 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Het programma Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting laat vooralsnog geen bijzonderheden zien; aanpassing van de budgetten is daarom niet nodig.

Programma: 9 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Naar verwachting vereist het budget van het programma Financiering en algemene dekkingsmiddelen per saldo een aanpassing van € 69.723 (hogere lasten). De mutaties worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten
Renten, dividenden, winst aandelen/Dividend		4.000		
Algemene uitkering uit het gemeentefonds/ Inkomensoverdrachten van het Rijk	843.634			
Algemene uitkering uit het gemeentefonds/ Inkomensoverdrachten van het Rijk		657.787		
Algemene uitgaven en inkomsten (stelposten inflatiecorrectie)		62.370		
Algemene uitgaven en inkomsten (aframen diverse stelposten)		45.130		
Hondenbelasting/Controlekosten hondenbelasting		4.624		
TOTAAL	843.634	773.311	-	-

Toelichting op de afwijkingen

Omschrijving	Toelichting
Renten, dividenden, winstaanden/Dividend	Dividend Enexis valt iets hoger uit dan geraamd
Algemene uitkering uit het gemeentefonds/ Inkomstenoverdrachten van het Rijk	Bij de septembercirculaire is onder andere het bedrag in het kader van de herindeling opgevoerd (€ 843.634). Deze dient ook als uitgaaf geraamd te worden, omdat deze immers al beschikbaar gesteld is aan het programmabureau. Per saldo laat de septembercirculaire een negatieve ontwikkeling zien van € 185.847.
Algemene uitgaven en inkomsten (stelposten)	Vrijval inflatiecorrectie. Dekking voor de verschillende verhoogde budgetten in voor- en najaarsnota.
Algemene uitgaven en inkomsten (afamen diverse stelposten)	Diverse geraamde stelposten, die niet zijn gebruikt, maken deel uit van het rekeningresultaat en kunnen worden afgeraamd.
Hondenbelasting/Controlekosten hondenbelasting	Controle/inventarisatie i.h.k.v. hondenbelasting wordt niet uitgevoerd omdat in de gemeente 't Hogeland (voorlopig) geen hondenbelasting geheven wordt.

Kostenplaatsen

Naast de programma's zijn er ook zgn. interne producten of kostenplaatsen. Deze zullen uiteindelijk worden doorbelast naar de verschillende programma's. De kostenplaatsen laten vooralsnog geen bijzonderheden zien; aanpassing van de budgetten is daarom niet nodig.

Voorgestelde mutaties investeringskredieten en reserves

Voorgesteld wordt om het investeringskrediet betreffende de reconstructie van de Waldadrift aan te passen en een investeringskrediet te verstrekken gericht op de realisatie “Bedum Rondje om de Noord”. Daarnaast wordt voorgesteld om een aantal restkredieten met betrekking tot co-financierings projecten te bestemmen voor een co-financieringsproject gericht op Woningbouw Stadsweg Onderdendam.

De mutaties worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	Incidenteel		Structureel	
	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten	Mutatie in € uitgaven	Mutatie in € inkomsten
Reconstructie Waldadrift/Aanpassingen	150.000			
Aanschaf Electrische Bedrijfsvoertuig verwijdering zwerfafval	29.000			
Bedum Rondje om de Noord	50.000			
TOTAAL	229.000		-	-

Omschrijving	Toelichting
Reconstructie Waldadrift/Aanpassingen	Onvoorziene kosten vanwege aanpassingen aan nutsleidingen, extra afvoer van grond, extra aanvoer van zand.
Aanschaf Electrische Bedrijfsvoertuig verwijdering zwerfafval	Hiervoor wordt verwezen naar Programma 7: interne milieuzorg (pagina 13).
Bedum Rondje om de Noord	De verschillende ontwikkelingen aan de noordkant waren voor de gemeente Bedum aanleiding zich te bezinnen op de toekomst van dat deel van Bedum. Middels het project ‘Bedum rondje om de Noord’ zijn door bewoners ideeën en suggesties aangedragen, die bijdragen aan een aantrekkelijke en toekomstbestendige noordkant van het dorp Bedum. Voor het gebied van de ‘groene long’ zijn veel suggesties gedaan, die vragen om een programmatische uitwerking. De programmatische uitwerking zal worden vormgegeven met participatie van bewoners. Voor de programmatische planvorming is een bedrag nodig van € 50.000,00 excl. btw.